

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

29 mei 2018

Agendapunt 4

Onderwerp fusie scholen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter - locatiekeuze
Portefeuillehouder(s) wethouder R.A.M. Verheul

Inhoudelijk voorstel

Inleiding

Op 9 november 2016 heeft Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier (hierna SPOLT) een formele aanvraag gedaan voor onderwijshuisvesting ter vervanging van de bestaande basisscholen in Hunsel, Ittervoort en Neeritter. SPOLT en de dorpsraden van de Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter zijn het er over eens dat niets doen geen oplossing is: demografische ontwikkelingen en de concurrentie vanuit België nopen tot nadenken over de toekomst. Daarnaast is vervangende onderwijshuisvesting noodzakelijk vanwege achterstallig onderhoud en vanwege de gedateerde en klassieke indeling van de huidige huisvesting. Daardoor is deze niet langer geschikt voor kwalitatief en toekomstbestendig onderwijs.

De afgelopen 2 jaar heeft een stuurgroep met een afvaardiging van de dorpsraden, SPOLT, Hoera kindercentra en Bibliocenter onder begeleiding van gemeente Leudal nagedacht over de visie op onderwijshuisvesting voor de kernen in Leudal-West: de fusie van de scholen betekent weliswaar een verlies aan voorzieningen in bepaalde kernen, maar biedt daarnaast ook kansen om juist duurzaam te versterken, te verbreden en vooral te verbinden. Daarom spreekt de stuurgroep van een nieuw speel-leercentrum dat niet alleen gericht is op de ontwikkeling van het kind in de leeftijd van 0 tot 14 jaar, maar daarnaast ook ruimte biedt aan de individuele ontwikkeling voor iedere persoon van 14 jaar en ouder. Naast deze visie heeft de stuurgroep ook nagedacht over de locatie, waar de nieuwe onderwijshuisvesting gerealiseerd wordt. In een lang maar zorgvuldig traject zijn diverse locaties onderzocht. Per brief aan het college van burgemeester en wethouders van 11 maart 2018 heeft de stuurgroep een advies over de locatiekeuze geformuleerd. Uit de beoordeling komt de locatie Kallestraat in Hunsel als meest geschikt uit de bus voor de realisatie van het nieuwe speel-leercentrum. Met het voorliggende raadsvoorstel wordt u gevraagd de locatiekeuze vast te stellen.

Relevante besluitvorming

25 januari 2016: presentatie aan raadscommissie Sociaal: SPOLT en de dorpsraden vragen aandacht voor de toekomst van de onderwijsvoorziening in Leudal-West. Zij gaan voor een "gezamenlijke stip aan de horizon" (*presentatie en het document 'Stip op de Horizon' zijn bijgevoegd als bijlage 2*).

1 november 2016: raadsbesluit Amendement 4: de fusie van de scholen in Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter wordt door de gemeenteraad aangewezen als een van de geprioriteerde majeure projecten voor 2017 – 2019 en geeft het college de opdracht voor het verder uitwerken van deze projecten tot de vervolgstappen omschreven in het raadsbesluit en per majeur project verwoorde kaders.

4 juli 2017: kennisname brief MR: de gemeenteraad heeft kennisgenomen van de gezamenlijke brief van de medezeggenschapsraden van de basisscholen in Hunsel, Ittervoort en Neeritter. Zij verzoeken om spoedige besluitvorming over de realisatie van een regionale school, die toekomstbestendig is en onderdak biedt aan kwalitatief goed onderwijs voor de kinderen van Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter.

7 november 2017: behandeling meerjarenbegroting 2018 - 2021: aan de raad wordt toegezegd om een voorstel over de realisatie van één fusieschool voor de dorpen Neeritter, Ittervoort, Haler en Hunsel voor te leggen in de raads cyclus van februari 2018. In de meerjarenbegroting 2018 – 2021 wordt de fusie van de scholen in Haler, Hunsel, Ittervoort, Neeritter als majeur project opgenomen. Het geraamde investeringsbedrag bedraagt € 5,0 miljoen.

6 februari 2018: raadsvergadering: de gemeenteraad stemt in met de verdere ontwikkeling van een centrale nieuwe onderwijshuisvesting voor de kernen van Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter en stelt daarvoor een voorbereidingskrediet van € 200.000 beschikbaar.

Beoogd effect

Het definitief vaststellen van de locatie voor de ontwikkeling van het nieuwe speel-leercentrum voor de kernen in Leudal-West.

Argumenten

In de raadsvergadering van 6 februari 2018 heeft u kennisgenomen van het visiedocument dat door Bureau Helder & van Pas is opgesteld en waarmee invulling is gegeven aan Amendement 4 dat is vastgesteld op 1 november 2016. Bureau Helder & van Pas concludeert dat er een ruim draagvlak en een gedeelde visie is om toe te werken naar een multifunctionele accommodatie op een centrale locatie in Leudal-West, waar jong en oud samenkomen voor ontwikkelen, ontmoeten, opvang, ontzorgen, sport en ontspanning. Dat betekent dat er behoefte is aan een accommodatie die niet alleen onderdak biedt aan de drie huidige basisscholen in Hunsel, Ittervoort en Neeritter, maar ook aan Hoera Kindercentra (kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en buitenschoolse opvang) en een dependance van Bibliocenter. Daarnaast vervult ook Scholengemeenschap St Ursula een rol in het nieuwe speel-leercentrum door kennisdeling, niet alleen tussen leerkrachten maar juist ook tussen kinderen in groep 7 en 8 in het primair onderwijs en leerjaar 1 en 2 in het voortgezet onderwijs.

De stuurgroep voor de fusie scholen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter heeft ook nagedacht over de locatie voor het nieuwe speel-leercentrum. Men heeft gezamenlijk een onderzoeksopdracht geformuleerd, waarbij uitgangspunten die door de dorpsraden in 2015 zijn omschreven als basis gediend hebben. Bureau Kragten heeft in totaal 8 locaties onderzocht (*zie bijlage 3*). Daaruit is een duidelijke top 3 ontstaan die door de stuurgroep verder is beoordeeld. Deze top 3 bestaat uit de volgende locaties:

1. locatie Kallestraat in Hunsel ter hoogte van de huidige sportvelden;
2. locatie Begoniastraat in Ittervoort op de plek van de huidige basisschool;
3. locatie Heijerveld in Ittervoort aan de noordzijde van de kern.

In maart 2018 is voor deze 3 locaties ten aanzien van het vraagstuk bereikbaarheid en verkeersveiligheid nog een verdiepingsslag gemaakt (*zie bijlage 4*).

Op 8 en 15 maart 2018 zijn de zowel de ouders van de schoolgaande kinderen, als ook de ouders van de kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar in de kernen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter geïnformeerd over de voortgang van het proces van ontwikkeling van het nieuwe speel-leercentrum. Tijdens deze bijeenkomsten – die overigens goed bezocht zijn – is waardevolle informatie opgehaald die meeweegt in de locatiekeuze, maar daarnaast wordt meegenomen in de verdere ontwikkeling van het speel-leercentrum. Een afschrift van de uitkomsten van deze bijeenkomsten is bijgevoegd (*zie bijlage 5*).

Locatiekeuze

Op 4 april 2018 heeft de stuurgroep de 3 overgebleven locaties beoordeeld aan de hand van 17 uiteenlopende criteria met verschillende wegingsfactoren. Gedurende de bijeenkomst van 4 april 2018 bleek dat er sprake is van verschillende inzichten op de aspecten vliegwieleffect en binding met kernen en gebruikers. Daarom is besloten om deze aspecten niet te waarderen. De stuurgroep adviseert om deze aspecten niet nader te onderzoeken, omdat enerzijds getwijfeld wordt aan het feit in hoeverre deze aspecten überhaupt specifiek en meetbaar zijn. Anderzijds omdat er een kans bestaat dat een aanvullend onderzoek geen nieuwe inzichten oplevert, terwijl met het verrichten van dat aanvullende onderzoek kostbare tijd verloren gaat.

Uit de beoordeling komt de locatie Kallestraat in Hunsel als meest geschikt uit de bus voor de realisatie van het nieuwe speel-leercentrum. De stuurgroep is ervan overtuigd dat de locatie Kallestraat in Hunsel de meeste mogelijkheden biedt tot ontplooiing van het concept voor het nieuwe speel-leercentrum en daarnaast het meeste recht doet aan de uitgangspunten zoals eind 2015 door de dorpsraden verwoord in het document 'Stip op de Horizon'. De ligging nabij of op het sportpark – dat dient nog nader te worden bekeken – biedt mogelijkheden voor diverse buitenactiviteiten, zowel gedurende als ook buiten schooltijd. Het is voorstelbaar dat andere sportverenigingen gebruik willen maken van de sportvelden.

Een koppeling van activiteiten met het nieuwe speel-leercentrum behoort dan tot de mogelijkheden. Bovendien biedt de locatie Kallestraat een aansluiting bij het groen - en dus bij buitenactiviteiten - en past daarmee bij het concept van het nieuwe speel-leercentrum. Het nieuwe speelleercentrum gaat voor een duurzaam gebouw waarin beweging en spel hun aandacht krijgen. Groen is hierbij onmisbaar: een goed ingerichte buitenruimte is als een extra 'lokaal' om te spelen en te leren. De brief met bijlagen van 11 april 2018 waarin de stuurgroep het advies kenbaar maakt is bijgevoegd (zie bijlage 6).

De stuurgroep heeft altijd gestreefd naar unanimiteit. Dit is echter niet gelukt. Dorpsoverleg Itter Laeftj heeft aangegeven de aanbiedingsbrief niet te ondertekenen. Dorpsoverleg Itter Laeftj geeft aan zich niet te kunnen vinden in de locatie Kallestraat in Hunsel vanwege het grenseffect - waarbij kinderen uit Nederland onderwijs volgen in België - en de daadwerkelijke hardheid van de plannen van de diverse partners. Volgens het dorpsoverleg schuilen hierin risico's waarop onderstaande wordt ingegaan. Op 15 april 2018 heeft u kennis kunnen nemen van de argumenten van Dorpsoverleg Itter Laeftj. Volledigheidshalve is een afschrift bijgevoegd (zie bijlage 7).

In bijlage 8 zijn de inhoudelijke argumenten voor de top 3 locaties naast elkaar weergegeven. Daarnaast wordt een en ander onderstaande toegelicht.

Verkeersveiligheid en bereikbaarheid

De locatie Kallestraat in Hunsel ligt aan de rand van de kern van Hunsel aan de doorgaande weg naar Ittervoort. Daarmee is de locatie Kallestraat per auto goed bereikbaar. Minstens zo belangrijk is dat het nieuwe speel-leercentrum ook te voet en per fiets goed en vooral veilig bereikbaar is. In de uitwerking van het stedenbouwkundige plan dient er daarom ruime aandacht te worden geschonken aan de afwikkeling van de diverse verkeersstromen. Het onderzoek van Kragten toont aan dat de locatie Kallestraat op het aspect verkeersveiligheid niet slechter scoort dan de locatie Begoniastraat in Ittervoort.

Meerdere partijen hebben aangegeven zich zorgen te maken over de bereikbaarheid van de locatie Kallestraat in Hunsel vanuit de kernen van Ittervoort en Neeritter. Vanuit Ittervoort is de locatie via een route van 2,2 km bereikbaar via de Brigittastraat en de Kallestraat. Langs deze route is een fietspad gelegen. Vanuit Neeritter vormen de Maubroekstraat en de Jacobusstraat de meest voor de hand liggende route om de locatie Kallestraat te bereiken, afstand 3,0 km. Het gezamenlijke gebruik door auto- en fietsverkeer vormt een aandachtspunt, waarbij er ambtelijk aan wordt gedacht om deze route in te richten als een zogenaamde fietsstraat. Dit is in feite een fietspad, waarop tevens auto's zijn toegestaan. Het autogebruik wordt echter beperkt door het karakter en de inrichting van de fietsstraat. Verkeersveiligheid en bereikbaarheid vormen daarom een integraal onderdeel van de uitwerking van de locatie Kallestraat in Hunsel.

Grenseffect

In de kernen van Leudal-West is er sprake van een grenseffect als gevolg van het feit dat inwoners van die kernen keuze hebben om hun kinderen in België naar school te doen. Exacte aantallen zijn niet bekend, maar wel is bekend het aantal kinderen dat niet in de woonkern naar school gaat:

	kinderen 0 t/m 3 jaar	kinderen 4 t/m 12 jaar	kinderen naar SPOLT!-school 1)	kinderen naar elders 2)
Haler	12	34	5	29
Hunsel	39	75	54	21
Ittervoort	41	129	87	42
Neeritter	35	109	58	51
TOTAAL	127	347	204	143

- 1) Dit betreft het aantal kinderen dat uit de kernen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter naar De Wegwijzer, De Schakel of Sint-Lambertus gaat. In totaal gaan 225 kinderen naar een van deze scholen. Het surplus betreft kinderen vanuit andere kernen.
- 2) Dit betreft het aantal kinderen dat uit de kernen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter naar scholen gaan buiten deze kernen. Zij gaan niet allemaal naar België, maar ook naar Stramroy en Ell. Daarnaast gaat ca. 5% van alle kinderen naar het speciaal onderwijs.

Zoals hierboven vermeldt vreest Dorpsoverleg Itter Laeftj voor een toeloop naar België zodra het nieuwe speel-leercentrum op de locatie Kallestraat in Hunsel wordt gevestigd. Dit risico is zeker aanwezig, maar wordt niet voorkomen door het nieuwe speel-leercentrum in Ittervoort te realiseren, bijvoorbeeld op de locatie Begoniastraat. Ouders hebben nu eenmaal de vrije keuze ten aanzien van de onderwijsvoorziening. Dorpsoverleg Itter Laeftj stelt voor om het grenseffect nader te onderzoeken. De overige leden van de stuurgroep zien hier geen heil in, omdat a) getwijfeld wordt aan het feit in hoeverre deze aspecten überhaupt specifiek en meetbaar zijn en b) er een kans bestaat dat een aanvullend onderzoek geen nieuwe inzichten oplevert, terwijl met het verrichten van dat aanvullende onderzoek wel kostbare tijd verloren gaat.

Vliegwieleffect

In het document 'Stip op de Horizon' van november 2015 hebben de 4 dorpsraden gezamenlijk de wens uitgesproken dat de nieuwe voorziening niet alleen een toekomstbestendige onderwijsvoorziening is voor alle kinderen in hun kernen, maar ook als vliegwieltje ter versterking van het gebied dient. In de afgelopen periode en ook tijdens de beoordeling door de stuurgroep op 4 april 2018 bleek juist dat 'vliegwieleffect' niet volledig grijpbaar. Desalniettemin is het voor iedereen duidelijk dat het nieuwe speel-leercentrum moet bijdragen aan de sociale cohesie in het gebied en dat het de betrokkenheid van niet alleen de ouders en kinderen maar van alle inwoners in Leudal-West beoogd. Daarmee vormt de ontwikkeling van het nieuwe speel-leercentrum een onderdeel van de grotere transitie in het kader van het behoud van de leefbaarheid. De stuurgroep heeft gemeend dat de beoordeling van het 'vliegwieleffect' voor elke locatie afzonderlijk dezelfde dient te zijn. Daarbij liet zich geen eenduidige voorkeur aanwijzen. Daarom is uiteindelijk het criterium 'vliegwieleffect' niet beoordeeld.

Vervolg

De school, SPOLT!, Hoera Kindercentra en Bibliocenter gaan nu samen met gemeente aan de slag om het nieuwe speel-leercentrum vorm te geven. Zodra het ruimtelijke en architectonische ontwerp gereed is, dan wordt dit gezamenlijk met een voorstel tot beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet aan u voorgelegd. Daarbij wordt gekoerst op raadsbehandeling uiterlijk in de raadscyclus van december 2018.

Alle huidige scholen blijven in gebruik, totdat het nieuwe speel-leercentrum in de zomer van 2020 wordt geopend. In de tussentijd breiden de drie teams van de scholen hun intensieve samenwerking nog verder uit. Ze werken in clusterbrede leergroepen waarin samen vorm gegeven wordt aan het onderwijs. Zij starten deze week gezamenlijk met een traject waarbij beelden, ideeën en uitgangspunten voor de onderwijsinhoudelijke visie van het nieuwe speel-leercentrum worden vormgegeven. Vanuit deze basis wordt aan een bredere samenwerking met partners gewerkt.

Financiële paragraaf

In de raadsvergadering van 6 februari 2018 heeft u een voorbereidingskrediet van € 200.000 beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van het nieuwe speel-leercentrum. Dit collegevoorstel heeft geen verdere financiële gevolgen.

In de begroting 2018 is Fusie scholen Haler, Hunsel, Ittervoort, Neeritter als majeur project opgenomen. Het geraamde investeringsbedrag bedraagt € 5,0 miljoen. Voor deze fusie is met ingang van 2019 jaarlijks € 161.000 aan kapitaallasten in de begroting verantwoord. Dit zal worden gedekt uit de reserve majeure projecten. De afschrijvingstermijn wordt op 45 jaar gesteld. Dat staat gelijk aan de afschrijving op onderwijshuisvesting. Uitgangspunt is dat het totale investeringsbedrag niet wordt overschreden.

Relatie met programmabegroting		
Programma	Thema	Product
1 Preventie en vroegsignalering	0102 Schooluitval en onderwijsachterstanden	40201 Onderwijshuisvesting

Grootboek nummer	Budget volgens begroting	Reeds uitgegeven	Verplichting	Bedrag opgenomen in dit voorstel	Restant	Begrotingsmutatie				Toelichting dekking of relatie met ombuigingen
						2018	2019	2020	2021	
60100223					0		-4444	-4444	-4444	reserve majeure projecten
64020101					0		4444	4444	4444	afschrijvingstermijn 45 jaar
74020001	200000	310			196890					centrale huisvesting scholen HHIN
					0					
	200000	310	0	0	196890	0	0	0	0	

Voorstel

Instemmen met het voorstel om de locatie Kallestraat ter hoogte van het sportpark in Hunsel aan te wijzen als locatie voor het nieuwe speel-leercentrum en opdracht te geven om dit uit te werken tot een ruimtelijk en architectonisch ontwerp.

Inkoopparagraaf

Het inkoopbeleid van de gemeente Leudal is van toepassing.

Personele paragraaf

De functies van de diverse projectmedewerkers zijn verankerd in de primaire begroting.

Communicatieparagraaf

De afgelopen periode is intensief met de stuurgroep gesproken over de ontwikkeling van het nieuwe speel-leercentrum. Uw besluit wordt in een persoonlijk gesprek aan hen medegedeeld en nader toegelicht zodat zij in de gelegenheid zijn om ouders en overige betrokkenen te informeren. Daarnaast worden de inwoners van de kernen in Leudal-West geïnformeerd via huis-aan-huis kranten en de gemeentelijk website. Een voor het project specifieke website of social media is in ontwikkeling.

Heythuysen, 1 mei 2018

HET COLLEGE VAN DE GEMEENTE LEUDAL

De secretaris (wnd.),

De burgemeester,

H.K.W. Bekkers

A.H.M. Verhoeven MPM

Bijlagen:

1. concept raadsbesluit d.d. 29 mei 2018;
2. presentatie dorpsraden raadscie. Sociaal d.d. 25 januari 2016 en document 'Stip op de Horizon' van november 2015;
3. locatiestudie Bureau Kragten d.d. 26 januari 2018;
4. aanvullend verkeersadvies Bureau Kragten d.d. 27 maart 2018;
5. verslag informatieavonden 8 en 15 maart 2018;
6. aanbiedingsbrief Stuurgroep fusie scholen Haler, Hunsel, Ittervoort en Neeritter d.d. 11 april 2018;
7. reactie Dorpsoverleg Itter Laeftj d.d. 12 april 2018;
8. overzicht top 3 locaties.